

IKAALINEN KYLPYLÄ

Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus

Hanna-Maria Pellinen 2001

Kokous. no 153/2.9.2002

M.

IKAALINEN, KYLPYLÄ

Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus
16.-24.10.2001
Hanna-Maria Pellinen
Tampereen museot, Maakunnallinen yksikkö

IKAALISTEN KYLPYLÄ

SISÄLLYSLUETTELO

1. KOHTEEN PERUSTIEDOT	1
2. TUTKIMUKSEN TAUSTA JA LÄHTÖKOHDAT	2
3. KAIVAUSPAIKAN SIJAINTI JA TOPOGRAFIA	2
4. ALUEEN AIKAISEMMAT TUTKIMUKSET	3
5. KAIVAUSTEKNIikka JA DOKUMENTOINTI	3
6. MAANNOS	4
7. HAVAINNOT	4
7.1 Pienet koekuopat.....	4
7.2 Suuret koekuopat.....	6
7.3 Pintapöiminta.....	7
8. LÖYDÖT	7
8.1 Löytökötekstit.....	7
8.2 Artefaktien kuvailua ja tulkintaa.....	7
8.3. Löytöjen levintä	8
9. LOPPUKATSAUS	9
Luettelo negatiiveista	10
Luettelo dioista	10
Karttaluettelo	10
Kuvia	11

LIITE: löytöluettelo

IKAALISTEN KYLPYLÄ

KOHTEEN PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöstyyppi:	Asuinpaikka
Ajoitus:	Kivikausi
Muinaisjäännösrek.no.:	143 01 0033
Kunta:	Ikaalinen
Kylä:	Kilvakkala
Kohde:	Kylpylä
Tila:	4:127
Kiinteistötunnus:	143-416-4-127
Maanomistaja:	Ikaalisten Kylpylä Oy
Peruskartta:	2122 09 KILVAKKALA
Koordinaatit:	X=6852 18-24, Y=2448 78-84, Z=87-91 m mpy
Tutkimusaika:	16.-24.10.2001
Tutkimustapa:	Koekuopitus
Tutkittu pinta-ala: lokakuussa 2001	22 pientä, 4 suurta koekuoppaa, yhteensä 9.5 m ²
Tutkittu pinta-ala yhteensä:	10.25 m ²
Rauhoitusluokkaehdotus:	III
Aikaisemmat tutkimukset:	A. Teinonen: Ikaalisten Kylpylän eteläpuolen asemakaava-alueen arkeologinen osainventointi 2001
Aikaisemmat löydöt:	KM 32712:1-6
Kohteen löydöt:	KM 32922:1-36
Negatiivit:	121600-121612
Diat:	47171-47179
Kartat:	5 kpl, liitteenä

TUTKIMUKSEN TAUSTA JA LÄHTÖKOHDAT

Ikaalisten Kylpylän asemakaava-alueen arkeologisessa inventoinnissa löytyi ennestään tuntematon kivikautinen asuinpaikkakohde. Kohde sijaitsee Kylpylä-alueen eteläpäässä, Wegeliuksenkadun lounaispuolella. Asuinpaikan kaakkoisosa sijaitsee metsäisellä harjanteella. Tämä nimettiin osa-alueeksi 1 ja sijoitettiin muinaisjäännösluokkaan I. Samoin metsän puoleinen peltoala määrättiin suojeltavaksi. Hotelli Termen edustalla, pellolla sijaitseva osa muinaisjäännöstä sijoitettiin rauhoitusluokkaan II, koska sen sijaintinsa ja inventoinnissa tehtyjen koekuoppien perusteella arveltiin tuhoutuneen maan muokkauksen yhteydessä. (Ks. karttaliite 1).

Ikaalisten Kylpylä Oy:n laajennushankkeen (Tampereen museoiden maankäyttölausunto diar. 106/5423/2001) vuoksi täytyi osa-alue 2 tutkia koekaivauksin, jotta kohteen suojeluarvo ja mahdollinen varsinaisen kaivauksen tarve selviäisivät (neuvottelu 12.9.2001 Pirkanmaan maakuntamuseo/Ikaalisten kaupunki/Ikaalisten Kylpylä Oy/Ikaalisten Tili ja Kiinteistö Ky ja puhelinkeskustelu 28.9.2001 Mattila/Adel). Koekaivaus suoritettiin alueella 16.-24.10.2001 välisenä aikana Tampereen museon maakunnallisen yksikön toimesta. Tutkimuksen rahoitti Ikaalisten kaupunki. Kustannusarvioksi tuli noin 44 000 mk + alv. Kaivajiksi oli palkattu Riia Siltanen ja Jari Lamminen, apulaiskaivausjohtajana toimi FM Ulla Tupala ja kaivausjohtajana FM Hanna-Maria Pellinen. Tutkimusten valvojana toimi tutkija Vadim Adel Tampereen museoiden maakunnallisesta yksiköstä.

KAIVAUSPAIKAN SIJAINTI JA TOPOGRAFIA

Kohde sijaitti Tampere-Vaasa -suuntaisen valtatie 3:n itäpuolella, Ikaalisten Kylpylän alueella, Wegeliuksenkadun varrella, sen etelä- ja lounaispuolella, vastapäätä hotelli Termeä. Tutkimusalue alkoi 10 m pysäköintialueen kaakkoisreunasta ja jatkui tästä n. 60 m luoteeseen. Lounaassa alue rajautui n. 40-50 m päässä sijaitsevaan, edelleen viljelyssä olevaan peltoon. Tutkittu alue sijaitti entisellä peltoalueella, joka laskee loivasti lounaaseen ja päättyy luoteessa ja pohjoisessa golfkenttään. Alueen itäpuolella olevaan Kyrösjärven rantaan paikalta on matkaa n. 100 m.

Tutkimusalueen korkeus oli alimmillaan n. 87-88 m mpy ja korkeimmalla kohdalla, alueen kaakkoisreunan terassilla lähes 92 m mpy. Kyrösjärven pinta on nykyisin 83.4 m mpy korkeudella, mutta sitä on laskettu keinotekoisesti 1800-luvulla 2-3 m ja lisäksi maankohoamisen aiheuttama kallistuminen laskee järven pintaa edelleen. Järven entiset rantatörmät ja -kivikot näkyvät 85 m korkeuskäyrän tuntumassa. (Ks. topografiasta ja vesistöhistoriasta tarkemmin esim. Teinosen inventointikertomus 2001).

ALUEEN AIKAISEMMAT TUTKIMUKSET

Alueella suoritettussa osainventoinnissa II-luokan muinaisjäännösalueelle oli tehty kolme 50x50 cm kokoista koekuoppaa - kuopat 7, 8 ja 10 - sekä koekuoppa 9 aivan alueen kaakkoisreunan ulkopuolelle. Löytömateriaalin tulkittiin viittaavan neoliittisen kivikauden asuinpaikkaan. Kuopista 7, 8 ja 9 löytyneiden keramiikan ja kvartsi-iskosten perusteella löytöalue näytti rajautuvan 89 m korkeuskäyrän yläpuolelle, terassille, pysäköintialueen kaakkoispuolelle. (Teinonen 2001, 12-13 ja liitteenä oleva löytöluettelo)

KAIVAUSTEKNIikka JA DOKUMENTOINTI

Peruskoordinaattilinjat paalutettiin maastoon väli-ilmansuuntien mukaisesti, terassin muotoa noudatellen. Näin ollen x kasvoi luoteeseen ja y koilliseen. Korkeus siirrettiin muinaisjäännöksen osa-alueella 1 sijaitsevasta valtakunnallisesta korkeuskiintopisteestä no. 40 (90.822 m mpy, punainen metallinuppi irtolohkareessa, ks yleiskarttaliite). Tutkimusalueella kiintopisteen paikaksi valittiin pysäköintialueen lounaisreunassa sijaitseva viemärikannen aukko, jonka korkeudeksi tuli 90.882 m mpy. (Ks. yleis- ja aluekartta).

II-luokkaan sijoitettua muinaisjäännösaluetta koekuopitettiin terassin yläosassa (89-91 m mpy) kymmenen metrin välein niin, että 10 m² kohden tehtiin aina yksi 50x50 cm kokoinen koekuoppa. Alempana kuoppia tehtiin 20 m välein. Yhteensä alueelle tehtiin 22 pientä koekuoppaa. Koekuoppaa 20 jouduttiin laajentamaan yhden neliömetrin suuruisiksi. Pienten koekuoppien antamien tietojen mukaan tehtiin vielä löytörikkaimmalle alueelle kolme yhden neliömetrin kokoista koekuoppaa. Aluetta ympäröivällä pellolla suoritettiin jonkin verran pintapöimintää.

Koekuopat avattiin lapiolla, mutta kaivausta jatkettiin yleensä lastalla, jolloin maata kaivettiin n. 10 cm kerroksina. Niiltä osin kun maalaji oli seulomiseen kelpavaa kaivettiin kuoppia lapiolla, mutta suuri osa pellostä oli niin savista, ettei seulominen onnistunut. Kaivamista jatkettiin, kunnes vastaan tuli selvästi puhdas savimaa tai siltti. Pohjaan tehtiin vielä lapiolla tarkistuskuoppa. Huomautettakoon, että koekuoppien syvyys on mitattu kunkin kuopan tasokaivauksen lopettamisen jälkeen, eivätkä lapionpistojen pohjalukemat ole mukana mittauksissa.

Tutkimusalueesta piirrettiin yleiskartta 1:1000 asemakaavakartan pohjalta ja aluekartta 1:200, jossa näkyvät koekuopat sekä niiden mahdolliset löydöt. Koekuopan 20 nokimaaläläikäistä piirrettiin yksityiskohtakartta 1:10. Lisäksi jälkitöissä tehtiin erillinen löytökartta. Mustavalkonegatiiveja ja diakuvia otettiin lähinnä kuopissa vastaan tulleista anomaliaista.

MAANNOS

Tutkimusalue oli vasta joitakin vuosia sitten jäänyt pois viljelykäytöstä. Paikalle oli kasvanut niittykasvillisuutta, tutkimuksen aikana lokakuussa näkyvissä oli lähinnä erilaisia heiniä ja puna-apilaa. Terassin korkeimmalla kohdalla, pysäköinti alueen kaakkoispuolella, maa oli hiekan tai hiesun sekaista peltomultaa. Mitä alemmaksi rinnettä laskeuduttiin, sitä savisemmaksi peltokerros muuttui. Alueen keski- ja luoteisosassa maannos koostui lähes yksinomaan savesta. Muokatun peltokerroksen paksuus vaihteli 15 - 50 cm:iin. Savea oli lisätty paikoin peltokerroksen päälle. Alueen lounaispuolella sijaitseva suuri, laakea kuoppa oli syntynyt juuri savenotossa. (Suullinen tiedonanto Wegeliuksen suvulta). Puhdas pohjamaa oli ylempänä rinteessä hiekansekaista silttiä, alempana savea.

HAVAINNOT

Pienet koekuopat (50 x 50 cm)

Kk no.	X / Y / Z m mpy	Stratigrafia	Löytömateriaalit ja KM-numerot	Löytö- syvyys
1	200 / 400 / 90.66-91.26	n. 35 cm hiekansekaista multaa - alla 10 cm kellertävää hiekkaa - 10 cm melko vaaleaa, puhdasta savea - silttiä	Kivilaji-iskos, kvartsi-iskos, palanut luu (KM 32922:1-3)	n. 10- 20 cm
2	210 / 400 / 89.70-90.15	n. 25 cm hiekansekaista multaa - alla silttiä	Kvartsi-iskos (KM 32922:4)	n. 20 cm
3	220 / 400 / 89.37-89.92	n. 20-30 cm savimultaa, jossa hiekkajuovia - alla vaaleaa savea/silttiä	Palanut savi (KM 32922:5)	n. 10- 20 cm
4	230 / 400 / 89.44-89.79	n. 25 cm hiekansekaista savimultaa - alla vaaleaa savea	Kvartsi-iskos, palanut luu (KM 32922:6-7)	n. 10- 20 cm
5	240 / 400 / 89.29-89.69	n. 30 cm tummaa savea - alla vaaleaa savea	-	-
6	250 / 400 /	n. 15 cm tummaa savea - alla	-	-

Kk no.	X / Y / Z m mpy	Stratigrafia	Löytömateriaalit ja KM-numerot	Löytö- syvyys
	88.91-89.31	vaaleaa savea		
7	260 / 400 / 88.44-88.84	n. 20 cm tummaa savea - alla vaaleaa savea	-	-
8	200 / 390 / 89.16-89.51	n. 30 cm hiekkansekaista peltomultaa - alla silttiä, jossa punertavia hiekkaläiskiä	Kvartsi-iskos, palanut luu (KM 32922:8-9)	n. 10 cm
9	210 / 390 / 89.22-89.60	n. 15 cm hiekkansek. multaa - alla n. 8 cm multaa, jossa vaaleita hiekkaraitoja - tämän alla silttiä, jossa punertavia hiekkaläiskiä	Kvartsinen iskuydin, kvartsi-iskos, palanut savi (KM 32922:10- 12)	n. 10- 30 cm
10	220 / 390 / 89.01-89.46	n. 20 cm tummaa savea - alla vaaleaa savea	-	-
11	230 / 390 / 88.95-89.30	n. 10-15 cm tummaa savea - alla vaaleaa savea	-	-
12	240 / 390 / 88.77-89.12	n. 25 cm tummaa savea - alla vaaleaa savea	-	-
13	250 / 390 / 88.43-88.78	n. 23 cm tummaa savea - alla vaaleaa savea	Palanut savi (KM 32922:13)	n. 20 cm
14	260 / 390 / 87.81-88.26	n. 26 cm tummaa savea - alla vaaleaa savea	-	-
15	200 / 380 / 88.85-89.30	n. 35-45 cm savimultaa - alla vaaleaa savea/silttiä	Kvartsi-iskos (KM 32922:14)	n. 25 cm
16	210 / 380 / 89.32-89.77	n. 20-25 cm savimultaa - alla vaaleaa savea	-	-
17	220 / 380 / 89.41-89.81	n. 20 cm tummaa savea - alla vaaleaa savea	-	-
18	240 / 380 / 89.07-89.57	n. 50 cm tummaa savea - alla vaaleaa savea	-	-
19	260 / 380 88.35-88.77	n. 30 cm savimultaa - alla vaaleaa savea	Palanut luu (KM 32922:15)	n. 10- 30 cm
21	220 / 370 / 88.81-89.18	n. 23 cm savimultaa - alla silttiä, jossa punertavia läiskiä	-	-

Kk no.	X / Y / Z m mpy	Stratigrafia	Löytömateriaalit ja KM-numerot	Löytö- syvyys
22	240 / 370 / 88.58-89.18	n. 60 cm tummaa savea, jossa vaaleita raitoja - alla vaaleaa savea	-	-
23	260 / 370 / 87.88-88.24	n. 26 cm tummaa savea - alla vaaleaa savea	-	-

Suuret koekuopat (1 x 1 m)

Kk no.	X / Y / Z m mpy	Stratigrafia	Löytömateriaalit	Löytö- syvyys
20	199.5 / 370 / 87.80-88.25	n. 30 cm savimultaa - alla n. 5 cm kerros nokiraitoja ja -läikkiä sekä hiiltä ja joitakin nyrkinkokoisia kiviä - tämän alla vaaleaa savea	Kvartsi-iskoksia, palanutta savea, palanutta luuta (KM 32922:16-18)	n. 5-25 cm
24	200 / 394 / 90.51-90.91	n. 15-30 cm savimultaa, jossa vaaleita hiekkajuovia ja -läikkiä - alla vaaleaa savea	Rautafragmentti, hioinkiven pala, kivilaji-iskos, kvartsi-iskoksia, pal. savea, pal. luuta (KM 32922:19-24)	n. 10-25 cm
25	205 / 400 / 91.23	n. 15-35 cm hiekan- ja savensekaista multaa, jossa vaaleita hiekkaraitoja ja keltaisia läikkiä, S-nurkassa oranssia soransek. hiekkaa, yksi päänkoinen ja muutama pienempi kivi - alla silttiä	Kvartsi-iskoksia, keramiikkaa, pal. savea, pal. luuta (KM 32922:25-28)	n. 10-30 cm
26	204 / 406 / 91.26	n. 15-35 cm savimultaa/ multa - vaalea hiekka ja multa - savi - kerrokset vaihtelevat - alla silttiä	Kvartsi-iskoksia, keramiikkaa, pal. savea, pal. luuta (KM 32922:29-32)	n. 10-30 cm

P i n t a p o i m i n t a

Syyskuussa 2001 tehdyn osa-inventoinnin aikana ei ollut vielä mahdollista suorittaa pintapöimintää läheisillä peltoalueilla. Lokakuussa pellot oli jo kynnetty, joten tutkimusalueella lounais- ja kaakkoispuolelta ympäröivää peltoa käveltiin läpi n. 10 m:iin saakka pellon reunasta ulospäin. Ainoat asuinpaikkaan mahdollisesti liittyvät löydöt, muutama kvartsi-iskos, palaneen luun kappale ja pii-iskos, löytyivät tutkimusalueen lounaispuolisen pellon reunasta, 86-87 m mpy korkeudelta. Hieman yllättäen tutkimusalueen kaakkoispuolelta eli pellolta, joka sijaitsee muinaisjäännösalueeksi luokkaan I rauhoitetun metsikön reunassa, ei tavattu lainkaan löytöjä.

L Ö Y D Ö T

L ö y t ö k o n t e k s t i t

Kaikki kaivauksella löydetyt artefaktit löytyivät muokatusta peltokerroksesta, n. 10 -30 cm syvyydestä (löytöjen tarkemmista syvyyksistä ks. löytöluettelo). Sikäli kun puhtaan maan eli peltokerroksen ja vaalean saven tai siltin raja kyettiin määrittelemään eivät jälkimmäiset kerrokset sisältäneet löytöjä. Jotkin löydöistä tulivat kuitenkin esille aivan peltokerroksen alarajasta. Hiekkalinssin alueella, terassin ylimmässä osassa, havaittiin löytöjen tulevan nimenomaan peltomultakerroksesta, ei vaaleista hiekkaläikistä niiden joukossa. Mainittakoon vielä, että resentit löydöt kuten tiili, dreijattu ja lasitettu keramiikka, lasi, posliini ja rautanulat olivat stratigrafisesti täysin sekaisin vanhempien löytöjen kanssa. Kvartsi-iskoksia löytyi pintakerroksista ja lasia paikoin n. 30 cm syvyydestä.

A r t e f a k t i e n k u v a i l u a j a t u l k i n t a a

Talteen otettuja materiaalityyppejä on seitsemän. Suurimman löytöryhmän, 27 kpl, muodostavat kvartsi-iskokset, joista yksi on iskuydin (KM 32922:10). Joukossa ei nähdäkseen ole selviä esineitä tai retusoituja kvartseja. Kivilaji-iskoksia löytyi kaksi kappaletta (KM 32922:1, 21). Talteen otettiin myös pintaosastaan selvästi hiottu punertava kivi, ilmeisesti hioinkiven pala (KM 32922:20).

Keramiikkaa on aineistossa seitsemän selvästi (keramiikaksi) tunnistettavaa palaa (KM 32922:26, 30). Nämä jakautuvat kahden tyyppiseen aineistoon. Kolme paloista on harmahtavaa, erittäin karkeaa kvartsi-maasälpämurskaa sisältäviä paloja. Yksi näistä paloista on astian reunasta ja osoittaa astian olleen ylös saakka ponteista tehty niin, ettei reunaa ole

taivutettu, vaan ainoastaan tasoitettu päältä litteäksi. Seinämä vaikuttaa tasapaksulta, ehkä hieman reunasta kapenevalta. Seinämän paksuus on 8 mm. Reunapalan muoto ja karkea sekoite saattaisivat viitata vanhempaan varhaiskampakeramiikkaan (KA I:1), joskin väri ja sekoite ovat samoja myös Kiukaisten tyyppin keramiikassa.

Toisen tyyppistä keramiikkaa edustavat kolme palaa punertavaa, lähes sekoitteettomalta vaikuttaa materiaalia (yhdessä palassa tosin kvartsikide näkyvissä). Myös nämä palat ovat vailla selviä koristeita. Yhdessä palassa jäljellä on mahdollisesti koristeen pohjaa: soikea painanne, jonka päällä on kuoppa. Palassa, jossa molempia pintoja on säilynyt, seinämän paksuus on sama kuin edellisessä materiaalissa, 8 mm. Mikäli kyseessä on tosiaan keramiikka, ajoitus on nuorempi kuin em. tyyppin (jos KA I:1 :tä). Hieno savi ja sekoitteettomuus voisivat viitata myös saviesineiden paloihin.

Osa tiilistä oli helposti erotettavissa jo löytövaiheessa, mutta lisäksi löydettiin lähinnä savitiivisteemuotoista ainesta, joka on kuitenkin laadultaan melko karkeaa ja mahdollista sekoittaa vanhaan "kotipolttoiseen" tiileen, jonka sekoite on heterogeenisempää kuin nykyisen tiilimateriaalin. Pidän kuitenkin mahdollisena, että aineistossa on myös palanutta savitiivistettä.

Yksi rautafragmentti (KM 32922:19) otettiin talteen, koska sitä ei varmuudella voitu tunnistaa historiallisen ajan esineeksi.

L ö y t ö j e n l e v i n t ä

Löydöt keskittyivät selkeästi tutkimusalueen kaakkoisosaan, erityisesti 90 m mpy -käyrän yläpuolelle. Kaikki löytömaterialit olivat tällä alueella edustettuna. Kvartsi-iskoksia löytyi hieman laajemmalla alueella, mutta edelleen tutkimusalueen kaakkoisosasta, alimmillaan 86-87 m vaiheilta pintapoiminnassa, kaivausalueella 88 m mpy korkeuskäyrän yläpuolelta. Palanutta luuta ja savea löytyi muutamia paloja myös alueen keskivaiheilta ja luoteispäästä. (Ks. löytöjen levintäkarta)

Säilyneitä rakenteita ei havaittu. Koekuopan 20 kohdalla näkyi merkkejä mahdollisesta tuhoutuneesta tulisijasta (ks. tasokarta, n. 88 m mpy). Koekuopan 25 kivet (n. 91 m mpy) saattoivat myös olla peräisin tuhoutuneesta rakenteesta.

LOPPUKATSAUS

Nyt saatu tutkimustulos tukee jo inventoinnin aikana osa-alueesta 2 saatua kuvaa. Löydöt keskittyivät tutkimusalueen kaakkoisosaan, hiekkapohjaiselle terassille, yli 90 m korkeudelle mpy. Kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta löytyi myös alemmilta korkeuksilta, jopa pellon reunasta 86-87 m korkeudelta mpy. Selviä rakenteita ei tavattu, koekuopan 20 nokimaaraidat, hiili ja muutamat kivet viittasivat tuhoutuneeseen tulisijaan.

Kohde sisältää luultavasti useita asutusvaiheita. Toinen löydetyistä keramiikkatyypeistä saattaa olla vanhempaa varhaiskampakeramiikkaa (KA I:1). Punertava keramiikka edustaa ehkä tätä nuorempaa kampakeraamista vaihetta. Jotkin paloista voivat olla myös peräisin saviesineistä. Savitiivisteiden palat voivat puolestaan olla merkkejä myöhemmästä esihistoriallisesta asutuksesta.

Nyt tutkittu muinaisjäännösalue oli mielestäni harvalöytöistä. Asuinpaikan ydinalue on luultavasti sijainnut nyt tutkitun alueen ulkopuolella. Koekuopituksen perusteella ei näytä todennäköiseltä, että alueella olisi säilynyt ehjänä kiinteään muinaisjäännökseen liittyviä rakenteita, joten varsinaisen kaivauksen tarvetta kohteessa ei näyttäisi olevan.

Turussa 14.11.2001

Hanna-Maria Pellinen

NEGATIIVIT

- 121600 Koekuoppa 1 pohjassa; esimerkki maannoksesta, koillisesta.
 121601 Yleiskuva linjalta $y=400$, edessä koekuoppa 1, kaakosta.
 121602 Koekuoppa 2, koillisesta.
 121603 Koekuoppa 9, koillisesta.
 121604 Koekuoppa 15, koillisesta.
 121605 Koekuoppa 20 (50x50 cm kaivettu); n. 30 cm syvyydessä näkyy nokijuovia, ylhäältä, lounaasta.
 121606 Koekuoppa 20; n. 35 cm syvyydessä nokimaa laajenee, ylhäältä, lounaasta.
 121607 Koekuoppa 20 pohjassa.
 121608 Työkuva; kk 20:n laajennusta kaivetaan. Vas. Riia Siltanen, oik. Ulla Tupala, takana Jari Lampinen, itäkaakosta.
 121609 Koekuoppa 20 laajennettuna 1x1 m:iin. N. 30 cm syvyydessä nokimaata ja kiviä, lounaasta.
 121610 Kuten edellä, syvyys 35 cm, lounaasta
 121611 Koekuopassa 25 oli yksi suuri ja useita pienempiä kiviä, kaakosta.
 121612 Yleiskuva kaivausalueen kaakkoisreunasta, etualalla koekuoppa 24. Taustalla Hotelli Terme, lounaasta.

DIAT

- 47171 Koekuoppa 1 pohjassa; esimerkki maannoksesta, koillisesta.
 47172 Yleiskuva linjalta $y=400$, edessä koekuoppa 1, kaakosta.
 47173 Koekuoppa 20 (50x50 cm kaivettu); n. 30 cm syvyydessä näkyy nokijuovia, ylhäältä, lounaasta.
 47174 Koekuoppa 20; n. 35 cm syvyydessä nokimaa laajenee, ylhäältä, lounaasta.
 47175 Työkuva; kk 20:n laajennusta kaivetaan. Vas. Riia Siltanen, Ulla Tupala, takana Jari Lampinen, itäkaakosta
 47176 Koekuoppa 20 laajennettuna 1x1 m:iin. N. 30 cm syvyydessä nokimaata ja kiviä, lounaasta.
 47177 Kuten edellä, syvyys 35 cm, lounaasta.
 47178 Koekuopassa 25 oli yksi suuri ja useita pienempiä kiviä, kaakosta.
 47179 Yleiskuva kaivausalueen kaakkoisreunasta Etualalla koekuoppa 24. Taustalla Hotelli Terme, lounaasta.

Kaikki kuvat ottanut Hanna-Maria Pellinen

KARTTALUETTELO

1. Peruskarttaote
2. Yleiskartta (1:1000)
3. Aluekartta (1:200)
4. Tasokartta koekuopasta 20 (1:25)
5. Löytökartta

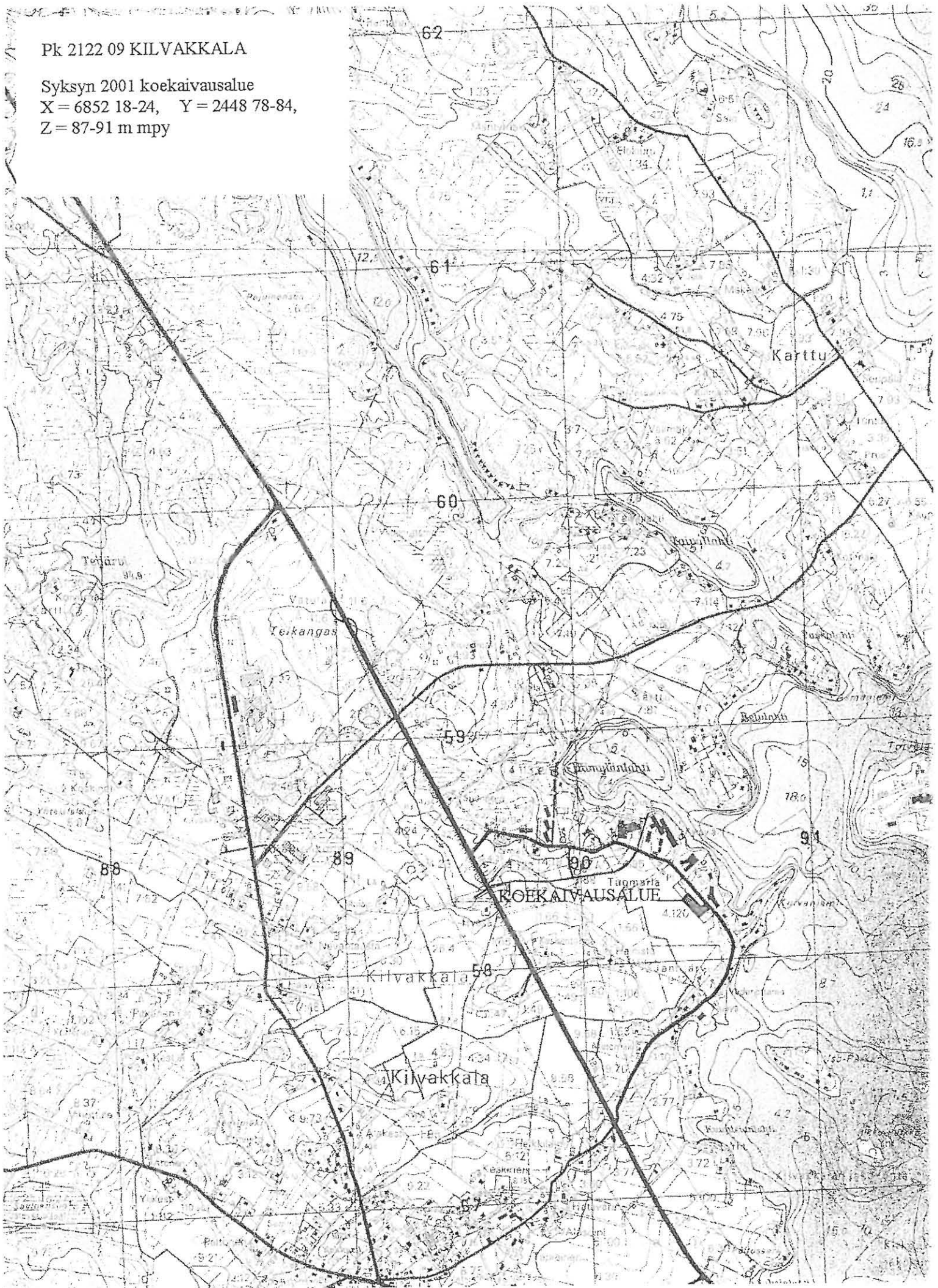

Pk 2122 09 KILVAKKALA

Syksyn 2001 koekaivausalue

X = 6852 18-24, Y = 2448 78-84,

Z = 87-91 m mpy

IKAALISTEN KYLPLYLÄ

H.-M. Pellinen 2001

Yleiskartta

Mk 1:1000

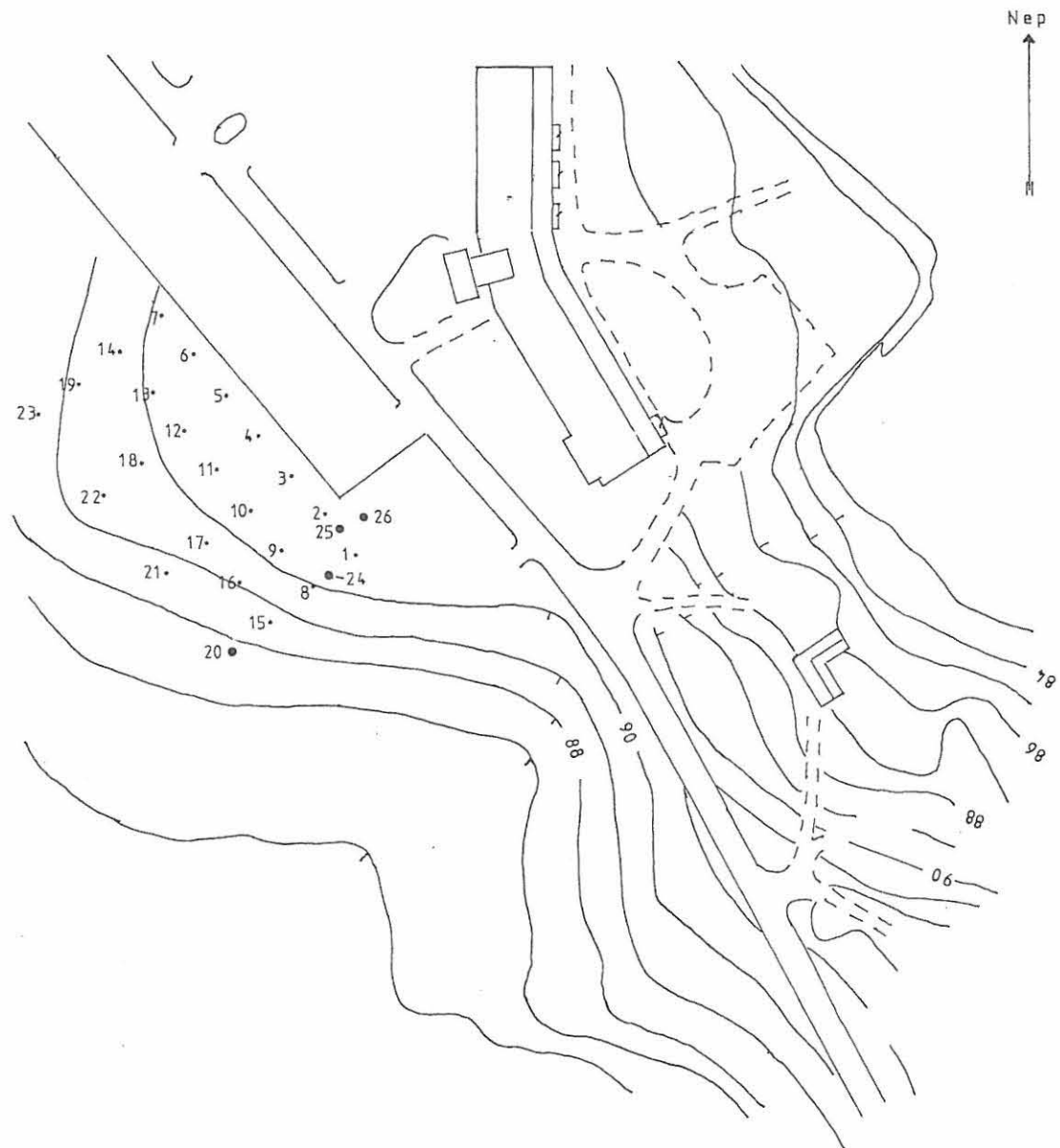
Korkeudet absoluuttisina m mpy

Piirt. U. Tupala

1 - 26 Koekuoppien numerot

• Koekuoppa 0,5m x 0,5m

● Koekuoppa 1m x 1m

40 m

IKAALISTEN KYL PYLÄ

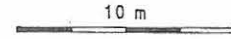
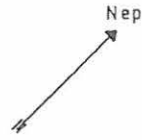
H.-M. Pellinen 2001

Aluekartta

Mk 1:250

Korkeudet absoluuttisina m mpy

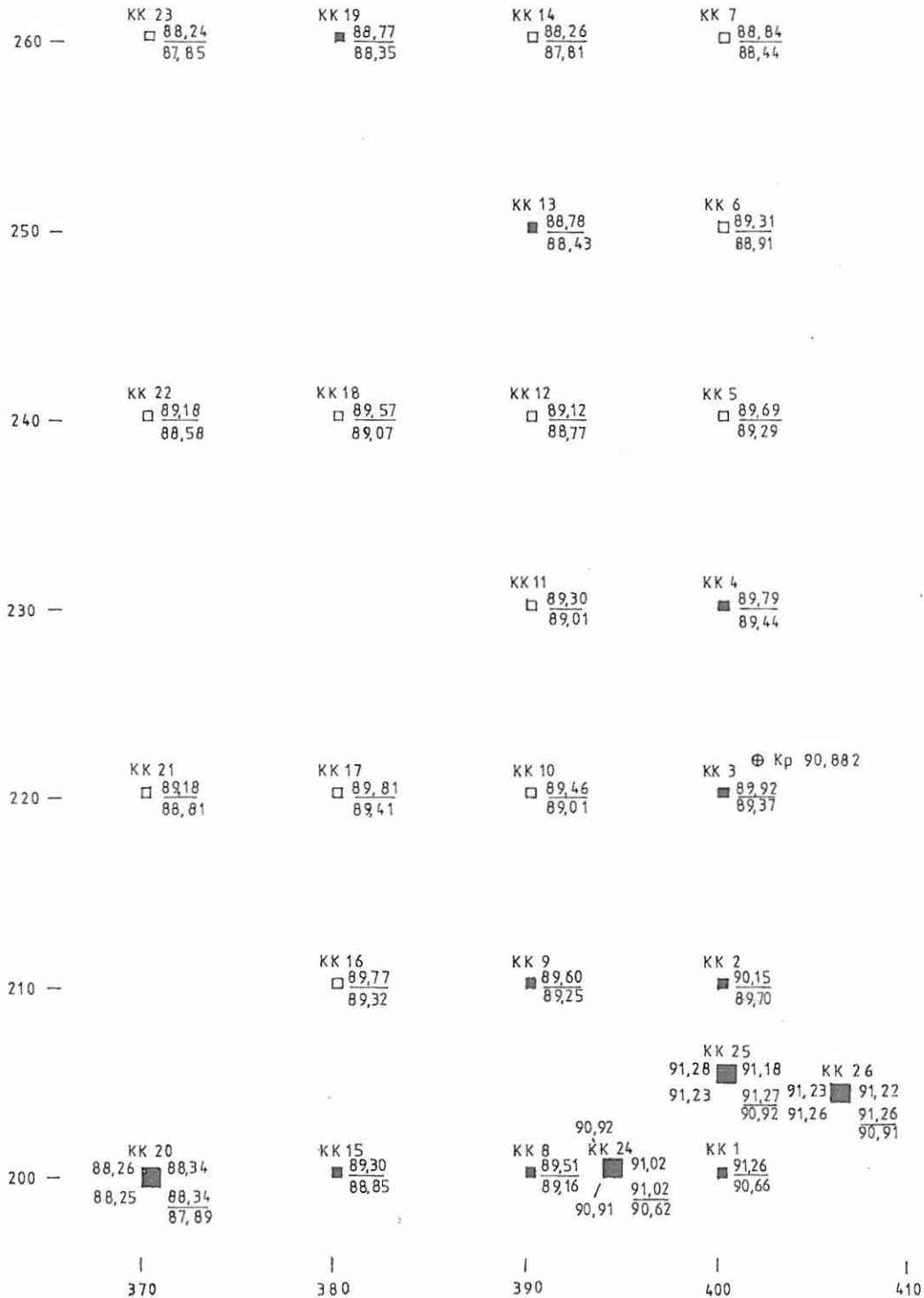
Piirt. U. Tupala

KK 1 Koekuopan numero

■ Kvartsia, keram. tai pal. luuta

□ ei löytöjä

IKAALISTEN KYLPYLÄ

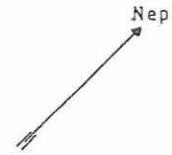
H.-M. Pellinen 2001

Tasokartta, koekuopan 20 laajennus

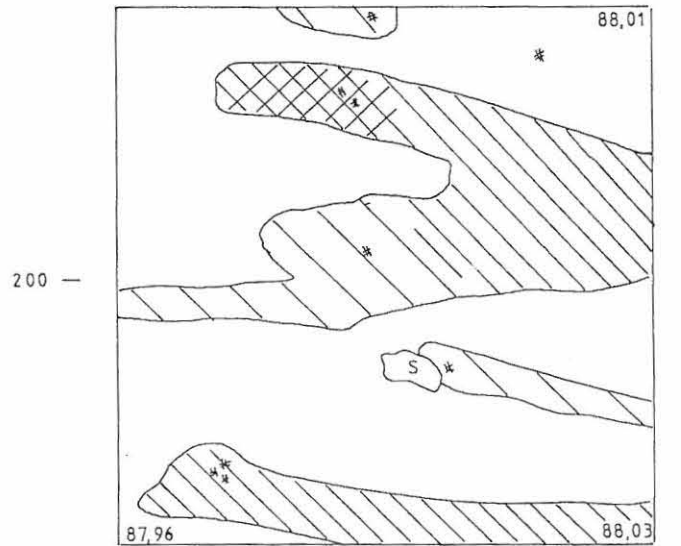
Mk 1:10

Korkeudet absoluuttisina m mpy

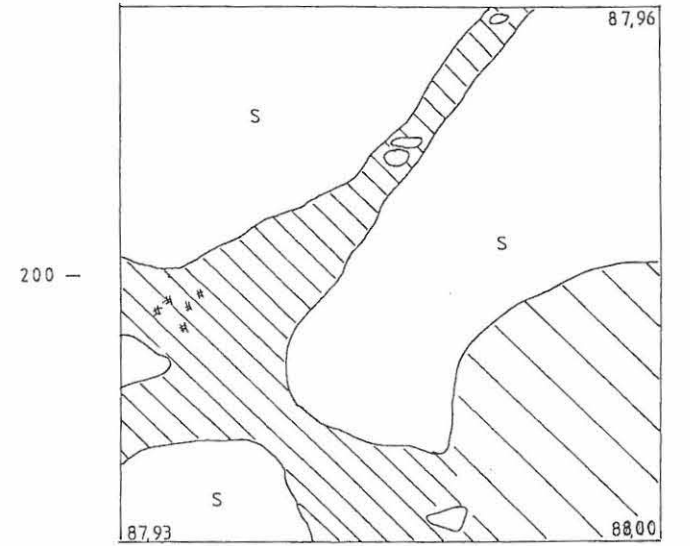
Piirt. U. Tupala

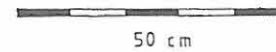
- Nokimaa
- Tumma likamaa
- Vaalea likamaa
- Savinen peltomulta
- Puhdas savi
- Hiiltä
- Kivi

370 | 371
Taso noin 30 cm syvyydessä

370 | 371
Taso noin 35 cm syvyydessä

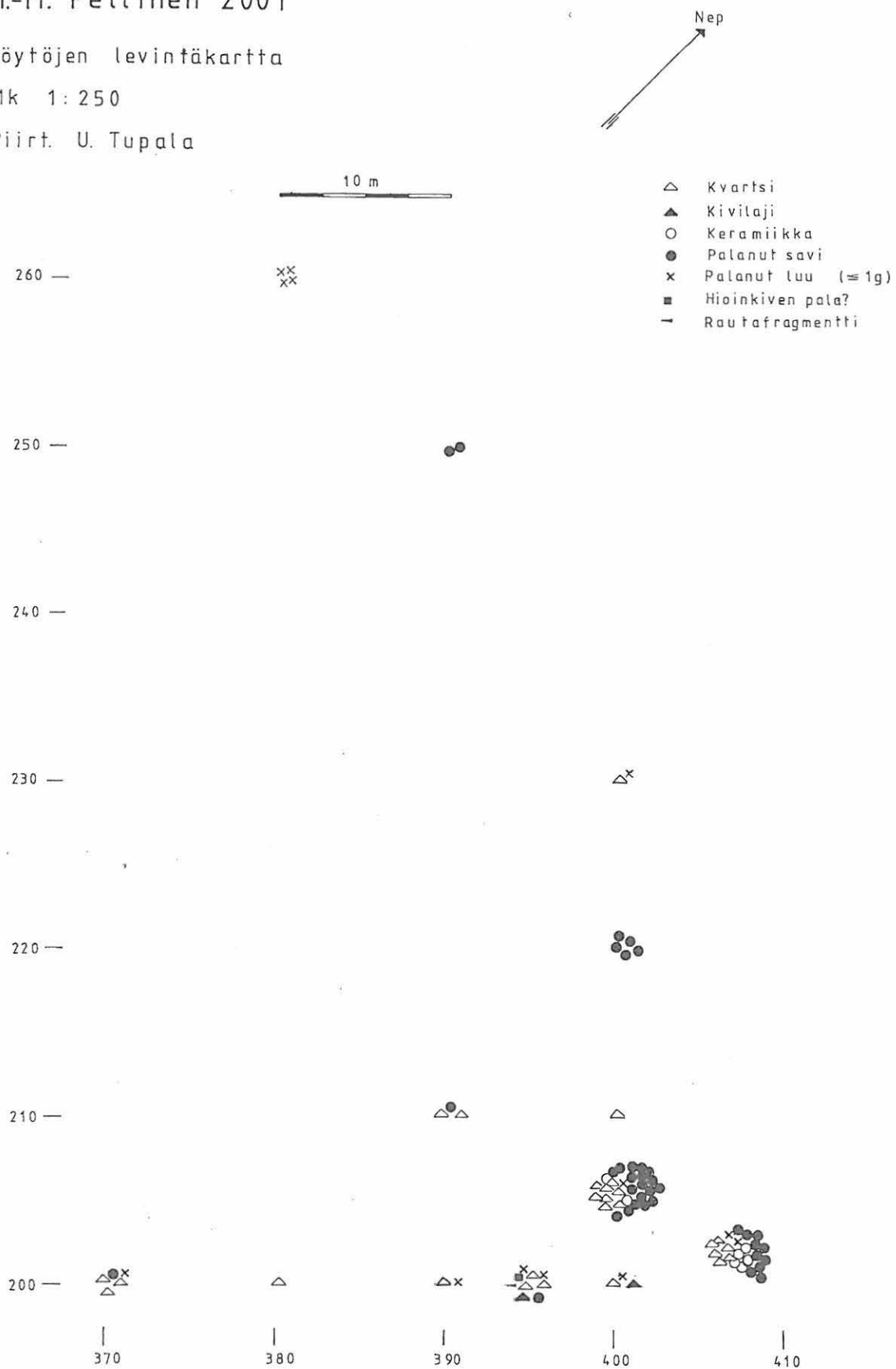
IKAALISTEN KYLPYLÄ

H.-M. Pellinen 2001

Löytöjen levintäkartta

Mk 1:250

Piirt. U. Tupala

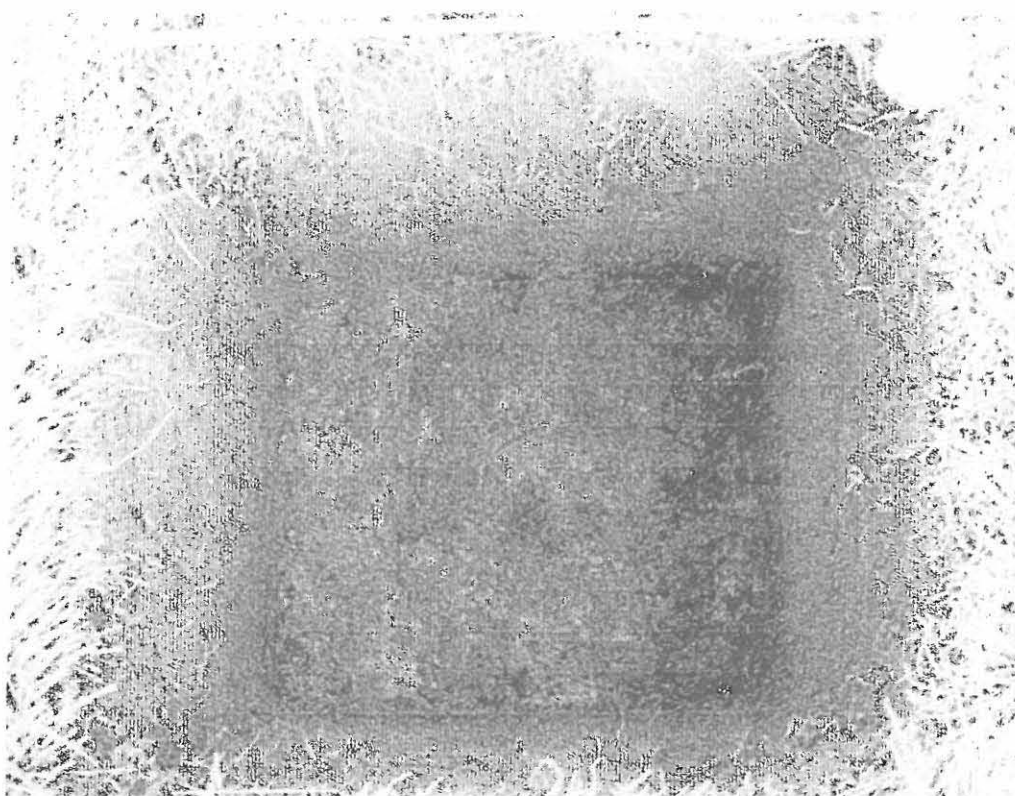
KUALIITE

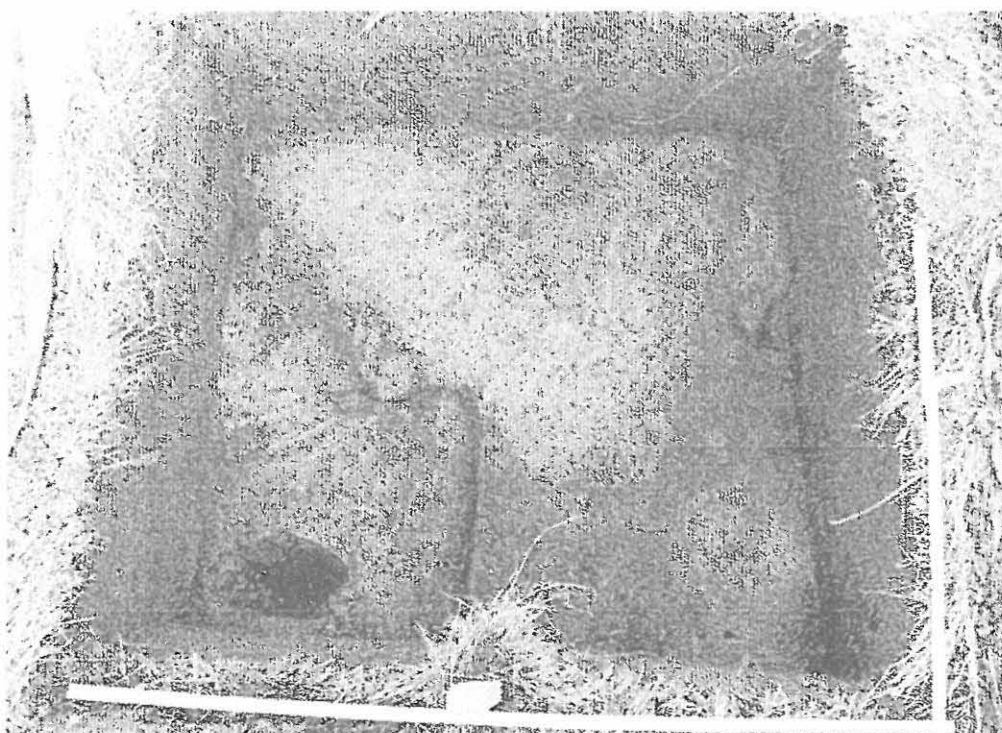
121612 Tutkimusalueen kaakkoisreunaa hotelli Termen edustalla, edessä koekuoppa 24, lounaasta.

121608 Koekuoppaa 20 kaivetaan, taustalla tutkimusaluetta ja viljeltyä peltoa. Vas. Riia Siltanen, Ulla Tupala, takana Jari Lampinen, itäkaakosta.

121605 Koekuoppa 20 (50x50cm kokoisena), n. 30 cm syvyydessä näkyy nokimaaläiskiä, kuva ylh., lounaasta.

121610 Koekuoppa 20 laajennettuna 1x1 m:iin, 35 cm syvyydessä. Vas. alh. aikaisemmin kaivettu osuus. Nokimaata ja kiviä näkyvissä, lounaasta.